

Wat is een burgerinitiatief? ontwikkelingen en succesfactoren

Presentatie voor de zorgconferentie
'Burgerinitiatief in de zorg'
11 april 2013 Hoogeloon

Henk Beltman

kennismakelaar programma Aandacht voor Iedereen

1. Introductie

- Programma Aandacht voor Iedereen:
10 landelijke cliëntenorganisaties en financiering VWS/VNG
over decentralisatie AWBZ-Wmo
- Doelen:(1) ondersteunen van burger- en cliëntenorganisaties;
(2) toerusten van Wmo-raden (3) ondersteunen van
burgerinitiatieven
- Opzet presentatie: welke maatschappelijke en politieke trends zin
van belang; wat zijn burgerinitiatieven; wat zijn succesfactoren;
enkele vragen

{ **Programma Aandacht voor iedereen** }

2. Wat is de achtergrond?

Maatschappelijke en politieke trends

- regeerakkoord en decentralisaties van de AWBZ en de jeugdzorg, invoering van de Participatiewet: aanpassing hele sociaal domein
- trends naar zelfregie en maatschappelijke participatie
- gevolgen voor cliënt (zelfredzaamheid en participatie), gemeente (regie en beleidsvrijheid) en instellingen (positie bepalen)

Toenemende aandacht voor burgerprojecten

- * herijking van taken tussen de samenleving en de staat (onbetaalbare verzorgingsstaat)
- * druk op leefbaarheid van wijken en dorpen (krimp)
- * emancipatie van de cliënt tot burger (zelfregie)

3. Wat zijn burgerinitiatieven?

Definitie: een gezamenlijk, georganiseerd initiatief van burgers, met als doel het inzetten van de krachten en talenten van burgers, voor het realiseren van veranderingen in de lokale samenleving

Doelen: (1) verbeteren van de leefbaarheid van een wijk of dorp; (2) vernieuwen van het aanbod van zorg en welzijn; (3) stimuleren van meedoen van mensen met een beperking aan de samenleving

Vier voorbeelden

- wijkonderneming (exploiteren van gebouwen, zoals bibliotheek)
- zorgcoöperatie (abonnement op zorg, dorpsondersteuner)
- initiatief van ouders van gehandicapte kinderen (met persoonsgebonden budget)
- zelfregiecentrum (opstap naar participatie voor mensen met een beperking, diverse functies)

4. Wat zijn succesfactoren?

- maatschappelijke noodzaak en urgentie
(bijvoorbeeld krimp op platteland, verlies van voorzieningen)
- een kern van initiatiefnemers
(betrokken en enthousiaste burgers met gemeenschapszin)
- minimum aan gelijke doelstelling en saamhorigheid
(gemeenschappelijke visie over wat te bereiken)
- welwillende houding van de gemeente
(mogelijk maken, ondersteuning bieden, verbindingen leggen)
- open relatie met welzijns- en zorgorganisaties
(ruimte laten, gebruik expertise, geen concurrentie of overnemen)

5. Tot slot: enkele vragen

- aanleiding: (1) wat zijn de vragen van kwetsbare burgers in uw wijk of dorp; wordt de leefbaarheid van uw wijk of dorp in de nabije toekomst aangetast?
- zijn er initiatiefnemers, groepen van actieve burgers, levendige burgerorganisaties in uw gemeente?
- wat is de positie van minder mondige burgers als assertieve burgers het initiatief nemen?
- wat kan de relatie tussen Wmo-raden en burgerinitiatieven zijn? (inhoudelijk meedenken; agenderen bij gemeente en stimuleren van faciliteiten; platformfunctie; benutten van signalen)

